

POLGÁR VÁROS POLGÁRMESTERE RÉSZÉRE

Javaslat a

„Polgári Hurka-pite”

települési értéktárba történő felvételére

Készítette:

FERENCZNÉ FAJTA MÁRIA

Ferenczné Fajta Mária

Polgár, 2016. szeptember 8.

I. A JAVASLATTEVŐ ADATAI

1. A javaslatot benyújtó (személy/intézmény/szervezet/vállalkozás) neve:

Ferenczné Fajta Mária

2. A javaslatot benyújtó személy vagy a kapcsolattartó személy adatai:

Név: Ferenczné Fajta Mária
Levelezési cím: 4090 Polgár, Wesselényi u. 9.
Telefonszám: 30/823-26-65
E-mail cím: ferencz.fajta.maria@gmail.com

II. A HELYI ÉRTÉK ADATAI

1. A helyi érték megnevezése: **Polgári Hurka-pite**

2. A helyi érték szakterületenkénti kategóriák szerinti besorolása:

☐ agrár- és élelmiszergazdaság	☐ egészség és életmód	☐ épített környezet
☐ ipari és műszaki megoldások	☐ kulturális örökség	☐ sport
☐ természeti környezet	☐ turizmus	

3. A helyi érték fellelhetőségének helye: Polgár

4. Értéktár megnevezése, amelybe a helyi érték felvételét kezdeményezik

☐ települési	☐ tájegységi	☐ megyei	☐ külhoni magyarság

5. A helyi érték rövid, szöveges bemutatása, egyedi jellemzőinek és történetének leírása

A hurka-pite polgári ételkülönlegesség, mely része a disznóvágásoknak, és a toros étkek sorát gazdagítja. A hurka-pite, vagy más néven véres pite nem más, mint a más vidékeken is megszokott véres hurkának egy sajátos helyi változata. A töltelék nem bélbe kerül, hanem tejjel hígítva bő zsírral kikent tepsiben sül. A ropogós barnára sült pitéket végül kockára vágva tálalják. A pite elkészítésének módját az idősebbek örökösen hagyják a fiatalabb generációk számára, azonban hozzávalóinak pontos mennyisége azért nem ismeretes, mert a készítője a massa állagától teszi függővé egy-egy alkotóelem csökkentését, vagy növelését.

HOZZÁVALÓK:

2 – 2,5 kg májas hurka töltelék
3 – 5 dl vér
0,7 – 1 l tej

Ízlés szerint tovább ízesíthető köménnyel, szegfűborssal. Utólag búzadarával, vagy zsemlekockával lehet sűríteni.

Néprajzi és történeti vonatkozását tekintve legrégebben a 19. század elején említik, mint a Délkelet-alföldi Kunágota paraszti közösségének disznótoros ételféleségét. Városunkhoz ugyan messze esik a Délkelet-alföldi régió, de a legidősebb lakosok az északi megyékből, különösen Nógrád, Heves és Hont megyéből települtek oda. A 20. század hajdú-bihari táplálkozáskultúrájának ismertetésében azonban Varga Gyula (lásd források listája) Újszentmargitát jegyzi le a hurkapite készítésének helyeként, ami közigazgatásilag Polgárhoz tartozott 1945-ig.

6. Indoklás az értéktárba történő felvétel mellett

A hurka-pite egy olyan sajátos ételféleség, ami értéket képvisel a polgáriak kultúrtörténetében városunk és annak mikrotérségi vonatkozásában, valamint a gasztronómiában egyaránt. A polgáriak számára különösen jelentős az utókor számára örökösen hagyni az étel leírását és elkészítésének módját.

7. A helyi értékkel kapcsolatos információt megjelenítő források listája (bibliográfia, honlapok, multimédiás források)

Varga Gyula (1993) : A népi táplálkozás Hajdú-Bihar megyében a XX. század első felében. Debrecen, [A Hajdú-Bihar Megyei Múzeumok Közleményei. 52.]. 48. p.

<http://mek.niif.hu/02100/02152/html/08/427.html>

<https://www.facebook.com/Polg%C3%A1ri-Hurka-Pite-417517228392061/?fref=ts>

8. A helyi érték hivatalos weboldalának címe:

.....

III. MELLÉKLETEK

1. Az értéktárba felvételre javasolt helyi érték fényképe vagy audiovizuális-dokumentációja
2. A magyar nemzeti értékekről és a hungarikumokról szóló 2012. évi XXX. törvény 1. § (1) bekezdés j) pontjának való megfelelést valószínűsítő dokumentumok, támogató és ajánló levelek
3. A javaslathoz csatolt saját készítésű fényképek és filmek felhasználására vonatkozó hozzájáruló nyilatkozat